

مقاله شماره ۷۵

نقش مدیریت زنجیره تأمین بر عملکرد شرکت‌های تولیدکننده قطعات خودرو

حمیدرضا رضایی کلیدبری^۱، محمد طالقانی^۲، سیده فاطمه علوی فومنی^{۳*}

۳۰۲۰ گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

*تویسنده مسؤول مکاتبات: freshtehalavi@gmail.com

چکیده:

پژوهش حاضر در پی مطالعه نقش مدیریت زنجیره تأمین در بهبود عملکرد سازمانی در شرکت‌های تولیدکننده قطعات تولیدی خودرو است. روش تحقیق از نظر نوع تحقیق، توصیفی- همبستگی بوده و جامعه آماری پژوهش بر طبق جدول مورگان ۵۱ شرکت دارای درجه ارتقاء یافته در صنعت تولید قطعات خودرو از روش نمونه‌برداری غیر احتمالی در دسترس انتخاب شدند، جمع‌آوری اطلاعات در تحقیق حاضر پرسشنامه استاندارد لی (۲۰۰۶) بود که جهت بررسی روابی پرسشنامه از نظر متخصصین و صاحب‌نظران و برای برآورده پایابی از ضریب آلفای کرونباخ و جهت آزمون فرضیه‌ها از آزمون آماری مدل‌سازی معادلات ساختاری LISREL 8.5 استفاده شده است، در مجموع تحلیل نتایج نشان می‌دهد که به کارگیری شیوه‌های مدیریت زنجیره تأمین (با ابعاد مشارکت راهبردی با تأمین‌کننده، ارتباط با مشتری، سطح به اشتراک‌گذاری اطلاعات، کیفیت به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تعویق اندازی) بر بهبود عملکرد سازمانی تأثیر دارد.

کلمات کلیدی:

شیوه‌های مدیریت زنجیره تأمین؛ عملکرد؛ مدل‌سازی معادلات ساختاری.

شرکت کوچک به یک بازار بزرگ تبدیل شود، برای این منظور و در راستای برآورده کردن تقاضای بازار به شکلی سودآور، عملیات‌های کارآمد زنجیره تأمین نقش محوری را ایفا می‌کند. یک شرکت باید بداند در چه مواردی و در کجاها زنجیره تأمین عملکرد مطلوبی دارد، سپس باید تصمیم‌گیرید بر روی چه فعالیت‌هایی متمرکز شود تا ارزش افزوده بیشتری داشته باشد [۳]. بنابراین اجرای درست به کارگیری شیوه‌های مدیریت زنجیره تأمین منجر به بهبود عملکرد می‌شود، موضوع اصلی این مطالعه تأثیر مدیریت زنجیره تأمین (با ابعاد مشارکت راهبردی با تأمین‌کننده، ارتباط با مشتری، سطح به اشتراک‌گذاری اطلاعات، کیفیت به اشتراک‌گذاری اطلاعات و تعویق اندازی) بر عملکرد شرکت‌های تولیدکننده قطعات خودرو دارای درجه ارتقاء یافته می‌باشد، در واقع پرسش اصلی تحقیق این است: «آیا به کارگیری درست شیوه‌های مدیریت زنجیره تأمین بر بهبود عملکرد سازمانی تأثیر دارد؟»

۲ مبانی نظری تحقیق

عملکرد سازمانی به چگونگی دستیابی سازمان به اهداف بازار و همچنین اهداف مالی اشاره دارد [۴]. برای عملکرد مقیاس‌های متعددی وجود داشته ولی در گذشته بیشتر از مقیاس‌های مالی استفاده می‌شده، از دهه ۱۹۸۰ بسیاری از پژوهشگران مقیاس‌های مالی و مبتنی بر عملکرد را مورد تأکید قرار داده‌اند [۵]. همچنین عملکرد سازمانی نتایج قابل اندازه‌گیری، تصمیمات و اقدامات سازمانی است که نشان‌دهنده

پیشرفت سریع دنیای جدید سازمان‌ها و شرکت‌ها را مجبور کرده تا در جهت بهبود عملکرد خود گام بردارند زیرا محیط‌های رقابتی دنیای امروز تحولات بسیاری را در سازمان‌ها و سیستم‌های تولیدی به وجود آورده است، در چنین محیط رقابتی شرکت‌هایی قادر به بقا هستند که از گردونه رقابت جا نمانده و خود را با شرایط متغیر و پویای بازار رقابتی همگام نمایند. اثربخشی راهبردهای اخذشده توسط مدیران در بهبود مستمر عملکرد سازمانی خود را نشان می‌دهد، بنابراین امروزه ارائه بهترین عملکرد سازمانی به اساسی ترین دغدغه مدیران شرکت‌های تولیدی تبدیل شده است و می‌کوشند تا با بهره‌گیری از فن‌های مختلف به عملکرد برتر دست یابند. به زعم کوپر عملکرد برتر به توانایی یک شرکت تولیدی در ادغام همه‌جانبه با شرکای خود در طول زنجیره تأمین وابسته است [۱]. مدیریت زنجیره تأمین یک برنامه جامع و راهبردی با رویکرد تقاضا، تدارکات، عملیات و لجستیک است [۲]. برای مدیریت موثر زنجیره تأمین ضروری است که تأمین‌کنندگان و مشتریان با یکدیگر و در یک روش هماهنگ و با شراکت و ارتباطات کامل اطلاعاتی، با یکدیگر تعامل داشته باشند. این امر یعنی جریان سریع اطلاعات در میان ارکان زنجیره آن‌ها را قادر می‌سازد که زنجیره عرضه بسیار بالایی را ایجاد کند [۲]. اگر شرکتی بتواند زنجیره تأمینی را طراحی و ایجاد کند که پاسخگوی تقاضای بازار باشد، می‌تواند از یک